

Belgijos Lietuvių

Kaleidoskopas

Briuselio simbolis "Manneken Pis" su lietuvišku tradiciniu kostiumu

2003 Sausio 1

Sveikinimai Lietuvių Bendruomenei

Mieli Belgijos lietuvių bendruomenės nariai,
Mieli tautiečiai,

Artėjant 2002 metų šv. Kalėdų šventėms, prisimename nuveiktus darbus, mažstome apie ateinančius metus.

Besibaigiantys 2002-ieji Lietuvai buvo nepaprasti metai. Didžiausių svajonių ir siekių pildymosi metai. Istorinio Europos žemyno vienijimo metai.

Prieš kelioliką dienų Lietuva, kartu su kitomis 6 šalimis, buvo pakviesta prisijungti prie Šiaurės Atlanto Sutarties organizacijos. Pirmą kartą istorijoje Lietuvą aplankė Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas. Prezidento G. W. Busho Vilniuje nuskambėjusi, "sparnuotąja" tapusi frazė, kad nuo šiol "...Lietuvos priešas bus ir JAV priešas..." geriausiai įkūnija Lietuvos dalyvavimo NATO aljanse prasmingumą.

Džiaugsmingai viliamės, kad po kelių dienų Lietuva sėkmingai baigs derybas dėl stojimo į Europos Sąjungą. Taip bus atvertas kelias Lietuvos narystei ES nuo 2004 metų gegužės 1 dienos. Taip barjerai tarp Lietuvos ir Jūsų taps dar mažesni. Lietuva pilnateise nare įsilies į Europos tautų šeimą, šioje šeimoje ir Jūsų balsas bus reikšmingesnis, gerokai labiau girdimas. Ir reikalingas.

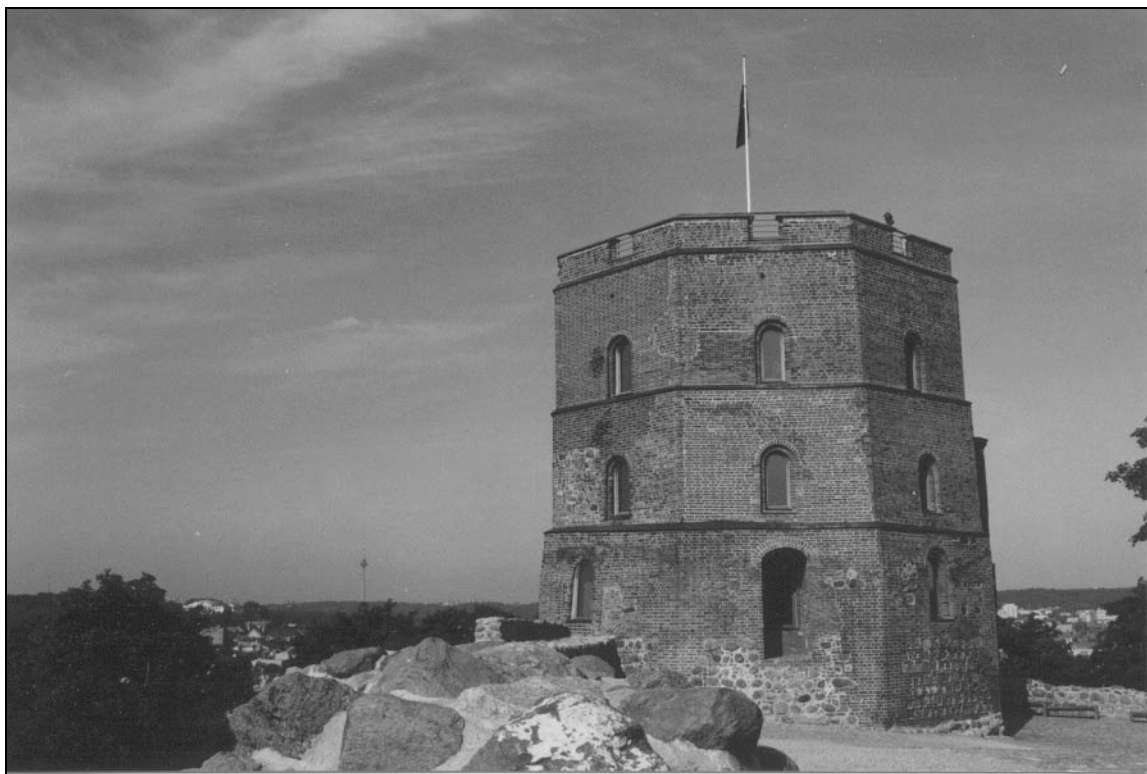
Džiaugiamės, kad 2002 metai Belgijos lietuvių bendruomenei buvo turtingi renginiais. Tarpe kitų, buvo surengtos bendros ekskursijos, literatūriniai susitikimai. Belgijos lietuvių bendruomenė drauge su Lietuvos ambasada Briuselyje surengė tradiciniu tampantį Liepos 6-osios paminėjimą. Išlaikykime bendradarbiavimo pagreitį ir ateinančiais metais.

Artėjant Naujiesiems, Belgijos lietuvių bendruomenei norėčiau palinkėti naujų sumanymų ir iniciatyvų, telkiant tautiečius, palaikant lietuvišką dvasią, kalbą ir papročius.

Visiems Jums linkiu Linksmų šv.Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų. Teatneša jie laimę Jums ir Jūsų artimiesiems!

Audrius Navikas

Lietuvos Respublikos ambasadorius Belgijos Karalystėje

Mieli Belgijos lietuviai,

Metų pabaiga yra gražių sentimentų laikas, kai dažniau prisimename mums brangius žmones, vaikystės laikų šeimos tradicijas ir jaukią švenčių šilumą.

Norėčiau Jums visiems palinkėti, kad šios, su lietuviškomis tradicijomis susipynusios, šilumos nepamirštumėte svetimoje šalyje, bet, integruodamiesi į belgišką visuomenę, neprarastumėte savo tautos turtų. Norėčiau palinkėti, kad lietuviškumu praturtintumėte savo, dažnai mišrias šeimas, kad savo vaikysės švenčių šilumą dabar perduotumėte savo vaikams.

Vienas iš svarbiausių mūsų bendruomenės tikslų ir yra savo tautinio savitumo išlaikymas, todėl tikiuosi, kad ir kitais metais su Jūsų visų pagalba galėsime ir toliau puoselėti šias vertybes. Kiekvienam iš Jūsų linkiu visokeriopos sėkmės ir Dievo pagalbos, tiek šeimose, tiek profesinėje veikloje. Ir nepamirškime bent dalelę savęs padovanoti šalia esančiam žmogui, nes taip ir mes gimstame iš naujo, jau to žmogaus dėkingume...

Linksmų šventų Kalėdų ir sėkmingų, laimingų, sveikų Naujųjų 2003-ųjų Metų Jums ir Jūsų šeimoms !

*Dr. Aurelija Goris - Norienė
BLB pirmininkė*

2002 m. Kalėdos

Mieli Pasaulio Lietuvių Bendruomenės šeimos nariai,
Brangūs Tėvynės Lietuvos sesės ir broliai:

*Tikiu - išauš graži diena,
Įkūnyta svajonė realybėj
Saulėtu veidu, atvira,
Darbais bešviečianti, didybe...
Aukštų idėjų ir aukų verta.*

*Tegu nebus ji pasaka be galo
Ir iškilminga muzika vargonų.
Ateis ramiai, kasdieniškai prie stalo,-
Mums reikalinga ir tikra, kaip duona.*

(Janina Survilaitė-Vaitkevičienė)

Trisdešimties šešerių Kraštų Lietuvių Bendruomenėse renkamės
prie Kūčių stalo. Skambant varpams, mintyse lankom artimuosius,
maldose minim Lietuvą. Švenčiam Kalėdas!

Rūpestis ir lūkestis dažnai mus gaubia, susimasčius apie tautos
nueitą kelią, šių dienų sumaištį ir neatspėjamą ateitį. Gyvenimas
kiekvienam skiria laiko ir erdvės. Mūsų valia pasirinkti, kuo ir
kaip juos geriau užpildyti.

Sutikdami Naujuosius 2003 metus, linkime visiems taikos ir
ramybės, laimės ir džiaugsmo! Tikime, kad ateis pilnos gerumo
ir tiesos dienos!

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba

*Vytautas Kamantas, Matas Stanevičius, Regina Kučienė, Milda
Lenkauskienė, Bronius Makauskas, Edis Putrimas, Algis
Rugienius, Marytė Šmitienė, Gabrielius Žemkalnis, Laima
Žliobienė*

Dr. Aurelijai Goris-Norienei
Belgijos lietuvių bendruomenės pirmininkei

Dėkoju Jums ir visai Belgijos lietuvių bendruomenei už sveikinimus Lietuvos pakvietimo pradėti derybas dėl narystės NATO proga.

Lapkričio 21-oji buvo džiaugsminga ne tik Lietuvos misijai prie NATO, bet ir visai Lietuvai bei dar šešioms Vidurio Europos valstybėms. Puikiai pajutau tą džiaugsmo bangą Vilniuje, kai teko lankytis Lietuvoje JAV prezidento George W. Busho vizito metu. Lietuvos visuomenė puikiai suvokia, kad pagaliau išsipildė daugelio lietuvių kartų lūkestis - viltis turėti tvirtas saugumo garantijas.

Būti šio istorinio Lietuvai įvykio liudininkais, jaustis prisidėjusiais prie jo – didžiulis džiaugsmas ir garbė tiek man, tiek visam Misijos prie NATO kolektyvui. Kita vertus, aiškiai suvokiame, kad šis mūsų ligšiolines pastangas įprasminantis pakvietimas nėra pabaiga, priešingai – tai naujų darbų, įsipareigojimų, naujo Lietuvos istorijos etapo pradžia. Netrukus prasidėsiančio Prisijungimo protokolų ratifikacijos proceso metu ypač svarbios bus lietuvių bendruomenių visose NATO valstybėse pastangos.

Esame nepaprastai dėkingi visai Belgijos lietuvių bendruomenei, kurios šiltą palaikymą nuolat jautėme. Tikimės ir tolesnės paramos, siekiant paspartinti Prisijungimo protokolų ratifikavimą Belgijos parlamente.

Nuoširdžiai,

Gintė Damušytė
Lietuvos Respublikos ambasadorė prie NATO

BLB 2002 metų apžvalga

BLB išvykos

Kovo 16 dieną Belgijoje gyvenantys lietuviai turėjo progą sužinoti daug įdomaus apie Belgijoje populiaraus saldumyno istoriją ir gamybą BLB valdybos suorganizuotoje ekskursijoje į Briuselio šokolado muziejų.

Besidomintys istorija ir mėgstantys keliauti gegužės 26 dieną buvo pakviesti į ekskursiją Valonijoje, Bouillon mieste. Šį miestą išgarsino Godfrydas iš Bouillon, pradėjęs pirmąjį Kryžiuočių žygį į Jeruzalę. Apžiūrėję Bouillon pilį aplankėme archeoskopą ir lietuvių fotografų parodą, pristatančią Lietuvą ir kitas buvusias Sovietinio bloko šalis.

Spalio 12-13 dienomis keletas BLB narių viešėjo Frankfurte ir aplankė garsiąją knygų mugę. Šiais metais Lietuva knygų mugėje turėjo garbės svečio titulą, kuris jai suteikė galimybę pristatyti šalį su moderniu paviljonu, diskusijomis ir koncertais.

Šventės ir susitikimai

Metų pradžioje daug Belgijos lietuvių ir diplomatų susirinko švęsti Vasario 16-osios Duffel miestelyje. Šventę organizavo Flandrijos-Lietuvos draugija. BLB valdybos nariai buvo garbingai pakviesti į LR ambasados ir Lietuvos kultūros atašė organizuotą Vasario 16-osios paminėjimą Briuselyje. Taip pat BLB valdyba dalyvavo Kovo 11-osios paminėjimo koncerte-priėmime De Keizerkapel Antverpene. Jį organizavo LR ambasada ir Lietuvos garbės konsulas Belgijoje.

Balandžio 12 dieną įvairių Vakarų Europos valstybių Lietuvių bendruomenių nariai Lietuvos ambasadorės prie NATO, Gintės Damušytės, buvo pakviesti į Lietuvos – NATO dieną NATO būstinėje. Čia klausėmės lietuvių diplomatų kalbų, diskutavome

apie Lietuvos narystę šioje organizacijoje. Tuo pačiu turėjome galimybę susitikti su George Robinson, NATO generaliniu sekretoriumi, kuris iškilmingai atidarė lietuviškų karikatūrų parodą NATO ir ES temomis.

Po šventės Olandijos, Vokietijos, Prancūzijos ir Belgijos lietuvių bendruomenių atstovai susirinko kavinėje prie alaus bokalų.

Gegužės 5 dieną per Europos parlamente vykusias atvirų durų dienas, nemažai Belgijos lietuvių aplankė Lietuvą pristatantį stendą ir stebėjo lietuvaitės Rasos Alksnytės choreografinę programą.

Liepos 6 dieną LR ambasados ir BLB valdybos kvietimu gausiai susirinkome į priėmimą LR ambasadoje paminėti Lietuvos Valstybės Dieną.

Pačiame rudens vėtrų siautėjime, spalio 27 dieną, susirinkome jaukioje Lietuvos ambasadoje Briuselyje susitikti su istorike, rašytoja bei pedagoge Jurgita Smolski, lietuvių rašytojo ir visuomenės veikėjo Jurgio Smalsčio (Smolskio) dukra.

Gruodžio 14 dieną Šventas Kalėdas draugiškai atšventėme kartu su Olandijos lietuvių bendruomene Olandijoje *Etten-Leur* miestelyje.

Kiekvieno mėnesio pirmąjį šeštadienį Belgijos lietuviai rinkosi "lietuviškoje" kavinėje "Grand Leffe" (Place du Grand Sablon 46) Briuselyje.

Belgijos lietuvių aplankytos parodos ir koncertai

Vasario 2 dieną lietuvaitė Rasa Alksnytė visus pakvietė į savo choreografijos ir šokio programą "The Bath".

Kovo pabaigoje apsilankėme Folkloro festivalyje Leuven mieste (organizatorius Leuven savivaldybė), kuriame sėkmingai pasirodė folklorinis ansamblis iš Lietuvos "Juosta". BLB valdybos nariai

padėjo praveisti ansambliuoms skirtą ekskursiją Briuselyje ir savanoriškai vertėjo.

Kovo 3 dieną lietuviai ir belgai klausėsi “Virgo” choro iš Vilniaus. BLB valdybos nariai globojo choristus Belgijoje.

Gegužės 5 dieną įvyko Europos jaunimo chorų festivalio Neerpelt dalyvio Vilniaus Bernardinų bažnyčios choro koncertas Antverpene, į kurį buvome pakviesti Lietuvos kultūros atašė Eglės Saudargaitės.

Saulėtą gegužės 17-osios popietę mėgavomės ansamblio iš Lietuvos Muzika Humana atliekamais kūriniais Briuselio Protestantų bažnyčioje (Koncertą organizavo LR ambasada ir Lietuvos misija prie Europos Sąjungos).

BLB valdybos susirinkimas 2002

Rudenėjant, rugsėjo 19 dieną, LR ambasados kvietimu BLB valdybos atstovai dalyvavo parodos “Lietuvos žydai” atidaryme Mechelen mieste (rengėjai: LR ambasada ir Mechelen kultūros centras). Visi Belgijos lietuviai buvo pakviesti aplankyti šią istorinę – kultūrinę parodą.

BLB veiklos planai 2003

Kovo 2d. Užgavėnės: kaukių balius su suneštinėmis vaišėmis (blynais).

Gegužės 18d. BLB Visuotinis susirinkimas su Valdybos rinkimais ir įstatų patvirtinimu, besiruošiant oficialiai BLB, kaip nepelno organizacijos, registracijai pagal Belgijos įstatymus.

Norinčius visuomeniniais pagrindais dirbti BLB Valdyboje, maloniai prašome užpildyti rinkimines anketas, kurios jums bus atsiųstos, jei mums duosite žinią e-paštu: aurelija.noriene@pi.be arba telefonu: 03/ 353 23 64. Užpildytas anketas prašome atsiųsti iki gegužės 1d.: aurelija.noriene@pi.be arba: Ternesselei 33 V2, 2160 Wommelgem.

Anketų kopijos ir rinkiminiai biuleteniai bus išsiųsti visiems Belgijoje gyvenantiems lietuviams, kurių adresus turi BLB Valdyba.

Paštu bus galima balsuoti iki gegužės 12d. (pagal pašto spaudą). Tik vokai su atgaliniu siuntėjo adresu bus laikomi galiojančiais ir bus atidaromi rinkimų dieną.

Susirinkime dalyvaujantys Belgijos lietuviai galės biuletenius įteikti rinkimų dieną. Iš kandidatų bus išrinkti 7 Valdybos nariai, kurie savo tarpe (atsižvelgiant į rinkimų metu gautą balsų skaičių) išsirinks pirmininką (-ę), vicepirmininką (-ę), sekretorių (-ę) ir išdininką (-ę).

Liepos 6d. jau tradicija tapusi **Mindaugo karūnavimo dienos šventė**, kurią organizuosime kartu su LR Ambasada Belgijai ir Liuksemburgiui.

Planuojame suorganizuoti **kelionę laivu Maas upe**. Šiuo renginiu rūpinsis naujai išrinkta Valdyba.

Spalio mėn. ekskursija Liege, rašytojo G. Simenon keliais.

Gruodžio 13d. ir vėl Kalėdinė vakaronė.

Laikui bėgant ši preliminari programa tikriausiai pasipildys naujais renginiais.

Bendros Olandijos ir Belgijos lietuvių bendruomenių šv. Kalėdos

Skelbimas: **Vasario 15d.** Flandrijos-Lietuvos draugija Belgijos lietuvius kviečia į **Vasario 16-tosios minėjimą** Duffel miestelyje, dalyvaujant "Liepų" chorui.

Nepamirškime, kad ir dabartinės, ir būsimosios Valdybos darbai priklausys nuo jūsų pasiūlymų ir aktyvaus dalyvavimo. Na o BLB galimybės priklauso tik nuo jūsų finansinės paramos, kuri mažiausiai turetų remtis nario mokesčiu, kaip ir priimta Lietuvių chartoje.

Įspūdžiai iš susitikimo su Jurgita Smolski

Nežiūrint siautusios vėtros, spalio 27d. Briuselyje, LR ambasadoje Belgijos lietuvių bendruomenės nariai susirinko susipažinti, pasiklausyti ir padiskutuoti su žurnaliste, istorike, pedagoge p. Georgette Smolski (Jurgita Smolskyte), kuri yra ir Smolski – Geelens fondo įkūrėja istorijos studijoms Briuselio Laisvajame Universitete. Susirinkę klausytojai nebuvo apvilti.

Lietuvių rašytojo ir visuomenės veikėjo J. Smalsčio (Smolskio) dukra papasakojo savo šeimos istoriją, kurią pati aprašė dvejose

knygose: "Mano tėvas" bei " Vieno gyvenimo šviesa". Pagarba ir meilė tėvui, jo gimtajam kraštui Lietuvai - taip ją išauklėjo belgė mama Žermena. Pasakojime buvo minimos ir Lietuvoje garsios pavardės – Basanavičius, Tumas – Vaižgantas, Kairys, Mažylis.

Valanda pokalbio prabėgo akimirksniu, jaukioje ir dvasingoje atmosferoje.

Natalija Macevičiūtė-Vaessen
BLB valdybos narė

Georgette Smolski. Jurgis Smalstys. Un destin lituanien. Paris, L'Harmattan, 2001, 253 p. ISBN 2-7475-0226-0
Jurgita Smolskytė – Georgette Smolski. Vieno gyvenimo šviesa. Vilniaus universiteto leidykla, 1998, 171 p. ISBN 9986-19-319-2

PLB Kraštų Pirmininkų suvažiavimas Druskininkuose

2002 m. rugpjūčio 11-15 dienomis Druskininkuose įvyko Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) Valdybos ir kraštų Lietuvių Bendruomenių bei Lietuvių Jaunimo Sąjungų pirmininkų tradicinis metinis suvažiavimas, kuriam finansinę paramą suteikė JAV Lietuvių Fondas bei Tautinių Mažumų ir Išeivijos Departamentas prie Lietuvos Vyriausybės. Suvažiavime dalyvavo 27 šalių atstovai iš 35 pasaulyje išsibarsčiusių Lietuvių Bendruomenių.

Gavusi pakvietimą į suvažiavimą, mielai užsiregistravau. Galvojau, susipažinsiu su naujais žmonėmis, gausiu įdomios informacijos, reikalingos mūsų jaunai bendruomenei.

Labai intensyvi seminarų programa buvo tikras atradimas informacijos prasme.

Pasirodo, mūsų jauna bendruomenė ne vienintelė, yra daugiau mažų ir jaunų bendruomenių, sprendžiančių panašias problemas. Vieni iš kitų mokėmės ne tik seminarų metu, bet net ir per pietų pertraukas. Tie pokalbiai davė tikrai daug ne tik praktinę, bet ir moralinę prasmę. Vienos problemos įgavo visai kitą reliatyvų atspalvį, kitom buvo atrasti sprendimai.

Buvo įdomu susipažinti ir su pačios PLB, kaip institucijos veikla, išgirsti ko PLB valdyba tikisi iš atskirų bendruomenių. Iki šiol turėjau tik labai miglotą įspūdį apie mūsų veiklą PLB. Po šio suvažiavimo tai tapo konkretesne vizija.

Tik dabar patyriau, koks didžiulis skirtumas yra dirbti tą patį darbą Vakaruose ar Rytuose, kokios skirtingos senų bei didelių ir jaunų bei mažų bendruomenių aktualijos. Bet tie skirtumai ne tiek skiria, kiek praturtina bendruomenių patirtį.

Nors ir po sunkios dienos, tikram lietuviui visada užtenka jėgų dainai ir šokiui. Tad vakare, lietaus nuvyti nuo laužo ir šeimininkų labai draugiškai priimti jaukioje kavinėje, iki vidurnakčio dainavom ir šokom, pritariant nepakartojamai Alekso iš Murmansko akordeono muzikai.

Beposėdžiaujant antrą dieną, iškilo opių klausimų, skirtų LR Užsienio Reikalų Ministerijai. Tą dieną buvo labai įspūdingai pristatytas Lietuvos pasirengimas įstojimui į NATO bei priimtas suvažiavimo pareiškimas dėl paramos Lietuvai stojant į NATO, kuris bus išsiųstas visų NATO šalių ambasadoriams.

Per pertraukas vis aptarinėjome galimus bendradarbiavimo planus ne tik su Olandija, bet ir su Prancūzija, Anglija ir Norvegija.

Lietingą vakarą laukė išvyka į Liškiavą ir partizanų bunkerius, bei giliai širdį palietęs apsilankymas Druskininkų Tremties ir Rezistencijos muziejuje.

Trečioji diena man, kaip naujokei, buvo pati turtingiausia informacijos prasme. Daug sužinojau apie galimybes organizuojant lietuviškas mokyklėles ir apie praktišką bendruomenių veiklą. Kalbant juokais, daugumai bendruomenių trūksta pinigų ir kunigų. O jei rimtai, tai galima tik žavėtis, kad bendruomenės Rytuose, daug sunkesnėmis sąlygomis, padaro nė kiek ne mažiau.

Turbūt kiekvienas iš mūsų, kam nors nepasisėkus, kartais drįstame “nuleisti sparnus”. Dabar man, pasisėmusiai įkvėpimo iš kolegų plačiame pasaulyje, “sparnai” ir vėl pradejo “augti”. Kai trečios kartos lietuviai be klaidų kalba labai miela, kiek senoviška, lietuvių kalba ir dainuoja lietuviškas dainas, visuomeniniais pagrindais suorganizuojami tokie suvažiavimai, į kuriuos žmonės iš Rusijos važiuoja 2 paras, tai labai aiški pasidaro net ir nedidelio darbo vardan lietuviybės prasmė.

Tokioje pakilioje nuotaikoje viską vainikavo nepamirštas vakaras Dzūkijos Nacionaliniame parke. Atradome “gyvas

Rumšiškės”, pasivaišiname tikromis dzūkiškėmis vaišėmis, šokom ir dainavom su etnografiniu ansambliu, kurio muzikantai išeidami, lyg tikri giminės, atsisveikino bučiniiais.

Po trumpos nakties, išaušus rytui, kaip ir dera tikriems lietuviams, susirinkome į vysk. Baltakio aukojamas Žolinių mišias. Išmintingi Vyskupo žodžiai buvo aktualūs ir mums išeiviams, ir tremtiniams, ir tėvynėje gyvenantiems lietuviams. Esame viena tauta. Tai taip aiškiai jautėme šioje bažnyčioje. Tai taip aiškiai jautėme posėdžiuose. Tai taip aiškiai jautėme vakaronėse. Tam ir verta dirbti kraštų bendruomenėse, kad nors ir geografiškai nutolę, dvasiškai ir emociškai būtume šalia.

Aurelija Goris - Norienė
BLB valdybos pirmininkė

Akistata: lietuvaitės apie belgus – belgai apie lietuvaites

Didelė dalis Belgijos lietuvių bendruomenės narių – moterys ir merginos, atkeliavusios į Belgiją paskui savo išrinktuosius. Ši įdomi statistika paskatino patyrinėti, kokiomis būdo savybėmis belgai patraukė lietuvaites, priversdami jas palikti gimtąjį kraštą. Savo nuomone apie svečios šalies vyrus sutiko pasidalinti keletas jau kurį laiką belgus artimiau pažįstančių lietuvaičių – Aurelija, Agnė, Kristina, Rita, Rūta K. ir Rūta Š.

“Ramus kaip belgas”

Visos kaip susitarusios tvirtino, kad šis plačiai žinomas posakis yra šventa tiesa. Iš dalies belgai tai gali priimti kaip pagyrimą. Rūta K. džiaugiasi, kad belgai yra mandagūs, malonūs, dėmesingi, santūriai reiškiantys savo emocijas, ypač neigiamas. Rita pastebėjo, kad belgas turintis tam tikrų problemų šeimoje, nepuls tuojau pat guostis kolegoms darbe, bet bandys pats diplomatiškai jas spręsti. Per dešimt metų praleistų Belgijoje Ritai beveik neteko matyti nei nusigėrusio, nei įvairiais žodžiais žmoną beplūstančio belgo.

Tačiau kartais toji belgiška ramybė lietuvaites veda iš kantrybės. “Kas per daug, tas nesveika”- režia Rūta Š. Belgams trūksta spontaniškumo, dažnai jie yra per daug atsargūs, per daug apsidraudžiantys – kiek švelnesniu tonu atitaria Rūta K. Jos teigimu, šeimoje belgai laukia iniciatyvos iš moters. Kristiną ir kai kurias kitas lietuvaites liūdina tai, kad jų antrosios pusės visiškai ignoruoja tokį pasilinksminimo būdą kaip šokiai. Jiems kur kas mieliau išgerti alaus bokalą su draugais nei trypčioti pagal muzikos ritmą.

Brangina šeimą ir gerbia moteris

Rūta K. pastebi, kad belgai daug dėmesio skiria šeimai ir namams. Jai pritaria Aurelija, pabrėždama, kad belgai jau žino “naujo vyro” sąvoką, t.y. vyro, kuris namų ruošos našta dalijasi su žmona. Aurelijos manymu, lietuviai kol kas šią sąvoką supranta šiek tiek kitaip.

Ritos teigimu, belgai pasižymi ištikimybe šeimoje. Jos nuomone, belgai rodo daug daugiau pagarbos moteriai nei lietuvaičiai, yra paslaugesni - “pamatęs nepažįstamą moterį, kuriai atsitiko bėda, pvz. sugedo mašina, dažnas belgas sustos ir bandys jai padėti koku nors būdu.” Savo vyro paslaugumu ypač džiaugiasi Kristina - “jis visada pasiruošęs padėti, net kai būna pavargęs...”

Bet... gėlių per pirmąjį pasimatymą iš belgo nelaukit

Pradoksas, tačiau paslaugiesiems belgams trūksta romantikos. Aurelija perspėja, kad pirmo pasimatymo su belgu metu reikėtų ne gėlių ir šampano tikėtis, bet neužmiršti pasiimti pinigų užsimokėti už vakarienę... Belgai mažiau asistuoja ir daug santūriau rodo dėmesį merginai nei lietuviai. Tačiau Aurelija paguodžia, kad “investuoti” belgai pradeda kiek vėliau, maždaug toje stadijoje, kai vidutinis lietuvis jau būna pamiršęs asistavimo meną.

Rūta Š. bando pateisinti toki belgų elgesį, tvirtindama, kad jie moteris gerbia labiau turiniu, o ne forma. Jos manymu, belgams nėra taip svarbu atidarinėti moteriai duris, praleisti ją pirmą ir užmokėti už ją, kaip lietuviams vyrams, tačiau su jais yra lengviau bendrauti kaip su lygiaverčiais partneriais.

Gurmanai ir puikūs kulinarai

“Pagrindinė belgų pokalbių tema - ką valgė, nesvarbu ar kalba eina apie kelionę, parodos atidarymą su priėmimu ar šiaip savaitgalį...” – stebisi Aurelija. Jai antrina Rūta K., pridurdama, kad belgai yra tikri gurmanai, ganėtinai išrankūs maistui ir didelį dėmesį skiriantys jo kokybei.

Kaip ten bebuvę, visos be išimties yra patenkintos savo vyrų kulinariniais sugebėjimais ir pomėgiu šeiminkauti virtuvėje. Belgams virimas tai - menas, pastebi Rūta K. Ritos teigimu, beveik visi belgai vyrai sugeba ne tik paruošti puikią kavą, bet ir pagaminti spageti, omletą ar iškepti steiką.

Žinoma, klaidinga būtų manyti, kad belgai iš virtuvės nosies neiškiša. Aurelijos teigimu, belgų laisvalaikis yra gerokai įvairesnis nei lietuvių. Rita taip pat pritaria šiai minčiai, teigdama, kad belgai laiką leidžia ne prie televizoriaus, o darbuodamiesi sode, keliaudami kartu su šeimyna, arba šiaip užsiimdami savo pomėgiais. Kristina dar pastebėjo, kad daug belgų yra aistringi kolekcionieriai.

“Gimė su plyta pilve”

Šį belgišką posakį pavartojo Agnė, apibūdindama belgų prisirišimą prie materialinių dalykų ir, ypač, prie namų plačiaja šio žodžio prasme. Galbūt dėl to prisirišimo prie namų kai kurie belgai stebėtinai ilgai nesuauga ir išlieka priklausomi nuo tėvų. Tuo piktinasi Rūta Š., jai keista, kad suaugę belgai dar ilgai gyvena su tėvais, važinėja kiekvieną savaitgalį pas tėvus “pasikrauti šaldytuvo”.

Agnė teigia, kad belgai yra gerokai racionalesni už lietuvius ir ilgai svarsto prieš žengdami bet kokį žingsnį. Kristiną šiek tiek erzina belgams būdingas griežtas įvairių visuomeninių taisyklių laikymasis.

Flamandai - Europos aukso vidurys

Rūta Š. iškėlė hipotezę, kad flamandai (kažkodėl pabrėždama, kad netaiko savo apibendrinimų visiems belgams) - puikus Europos aukso vidurio pavyzdys. Rūtos Š. manymu, flamandai turi teigiamas Šiaurės Europos vyrų savybes – yra patikimi ir darbštūs, bet neturi šiauriečiams būdingų neigiamų bruožų – nėra kelmai ir nuobodybės. Lygiai taip pat jie susirinkę teigiamas pietiečių savybes, tokias kaip jumoras, romantiškumas, bet neturi neigiamų, tokių kaip “blablabla... ir nieko rimto”.

Tai štai kokie tie Belgijos vyrai... Nepradėkite riesti nosies, mielieji, bet lietuvaitei jums iš tiesų negaili pagyrų. Susidaro įspūdis, kad belgai vyrai lenkia mūsų tautiečius ne vienoje srityje. Žinoma, moterys nebūtų moterys, jei nepaminėtų bent keletą smulkių ydų, piešdamos vyro portretą. Tačiau Aurelijos žodžiais “dauguma iš mūsų jaučiamės saugios su šiais lėtais, ramiais, darbščiais, kiek uždarais, bet patikimais vyrais”.

O ką apie lietuvaites mano patys belgai?

Negražu būtų žaisti į vienus vartus, todėl būtina suteikti žodį ir lietuvaičių antrosioms pusėms. Deja, iš bandytų prakalbinti dešimties belgų savo nuomonę išdrįso išreikšti tik ketvertas – Ruben, Koen, Jean-Marie ir Michael.

Ultra-patriotės

Visi vyrukai vienbalsiai tvirtino, kad lietuvės moterys kur kas labiau nei belgės yra prisirišusios prie savo šaknų ir viso to, kas susiję su jų šalimi. “Jos yra tikros Lietuvos patriotės”- sako Koen, - “ir turi turtingą folklorinių dainų, muzikos ir šokių bagažą”. Jean-Marie manymu, lietuvių patriotizmas yra sąlygotas audringos Lietuvos istorijos.

Ruben perspėja, kad iš pažiūros rami, mandagi lietuvaitė gali tapti karštakošiška nacionaliste, jei tik pasigirsta kritiški komentarai jos šalies atžvilgiu. Šis lietuvių būdo bruožas dažnai šokiruoja belgus, kuriems toks reiškinys kaip “belgiškas nacionalizmas” yra visiškai svetimas.

Lengvai prisitaiko prie naujų aplinkybių

Ruben pastebi, kad lietuvių moterų sparčiai daugėja ne tik Belgijoje, bet ir visoje Europoje. Tačiau jo manymu, lietuvaitės puikiai adaptuojasi svetimoje aplinkoje. Ruben’ui antrina Koen, teigdamas, kad jo pažįstamos lietuvaitės sugebėjo gerai integruotis Belgijoje, puikiai įsisavino svetimą kalbą. Dėl to Koen jas vadina tikromis šaunuolėmis, nes, jo manymu, čia nėra taip paprasta būti priimtai.

Tam turbūt padeda vyrų įvardinti tokie lietuvaičių charakterio bruožai, kaip gebėjimas nesunkiai užmegzti socialinius kontaktus ar ryžtingumas siekiant užsibrėžto tikslo.

Gražios ir stilingos

“Gražios, kartais net labai gražios, gerokai gražesnės už vidutinę belgę” – lietuvaičių išvaizdą apibūdina Jean-Marie.

“Dauguma lietuvaičių puikiai žino kaip gerai atrodyti”- teigia Ruben. Koen taip pat pripažįsta, kad lietuvaitės nuo belgių skiriasi skoningu aprangos stiliumi ir pabrėžia, kad lietuvaičių rūbų spalvingumas išskiria jas iš pilkos belgiškos masės.

Ruben apibendrina, kad šiuo klausimu lyginti lietuvaites su belgėmis tas pats, kaip lyginti itales ar prancūzes su vokiečiais ar olandėmis.

Virtuvę mielai užleidžia vyrams

Jean-Marie labai diplomatiškai įvardija lietuvių antipatiją puodams: “lietuvės yra išsilavinusios ir, be abejonės, dėl to teikia pirmenybę teatro ir koncertų salėms, o ne virtuvei”. Kadangi belgai patys nevengia šeiminkauti, turbūt didelių problemų lietuvių-belgo šeimoje dėl to nekyla.

Ruben skundžiasi, kad neretai lietuvaitės vadovaujasi iš Lietuvos atsivežtomis matriarchalinėmis tradicijomis, nebūdingomis belgams. Ruben teigimu, šis reiškinys ypač sustiprėja, jei draugėn susiburia keletas lietuvių. Hmm....

Tačiau atrodo ne visi vyrai pastebėjo šias matriarchalines tendencijas. Jean-Marie priešingai mano, kad lietuvių yra pakankamai kuklios ir santūrios. Jean-Marie imponuoja lietuvių potraukis į romantiką - “jos mėgsta vakarienes žvakių šviesoje”.

Nepaisant keleto kritinių pastabų, atrodo, kad ir belgai nešykšti lietuvaitėms komplimentų. Abi pusės su savo trukūmais ir privalumais puikiai papildo viena kitą, nes, kaip rodo mūsų bendruomenės narių pavyzdžiai, belgo-lietuvaitės tandemas funkcionuoja pakankamai sklandžiai.

*nuomones surinko ir apibendrino
Ramunė Januškaitė
BLB valdybos narė*

Vilniaus “antena” Briuselyje

Briuselio “europiniame” kvartale įsikūrusi Lietuvos Misija prie Europos Bendrijų yra viena iš trijų diplomatinių atstovybių, veikiančių Europos sostinėje. Tai gausiausia Belgijos Karalystėje įkurta Lietuvos atstovybė – joje šiandien dirba virš 20 žmonių. Ir tai nėra vien Užsienio reikalų ministerijos darbuotojai. Beveik pusė diplomatų atstovauja įvairias Lietuvos ministerijas ir yra vadinami specialiaisiais atašė. Specialių žinių turintys atašė glaudžiai bendradarbiauja su politinio lygmens klausimus kuruojančiais diplomatais. Misija prie Europos Bendrijų yra svarbi Lietuvos europinės politikos koordinavimo dalis - tai savotiška Vilniaus “antena” Briuselyje.

2002 metai Misijai buvo vieni svarbiausių jos veiklos laikotarpių – buvo sėkmingai užbaigtos derybos su Europos Sąjunga. Misijos darbuotojai aktyviai talkininkavo Lietuvos derybų delegacijai derinant derybines pozicijas su Europos Komisija, ruošiantis Užsienio reikalų ministro A. Valionio ir vyriausiojo derybininko P. Auštrevičiaus vizitams Briuselyje, rengiant ekspertų konsultacijas, teikiant informaciją svarbiausiam Europos Komisijos dokumentui apie kiekvieną šalį kandidatę – vadinamajam Pažangos raportui. Be to, Misija dalyvauja rengiant Lietuvos Stojimo į ES sutartį, kuri bus iškilmingai pasirašyta 2003 m. balandžio 16 dieną Atėnuose (nes ateinantį pusmetį Europos Sąjungai pirmininkaus Graikija), derinant Lietuvos ir ES pozicijas prekybinių santykių srityje. Misijos darbuotojai taip pat talkininkauja ES gynybos politikos ir išorinių santykių srityje, Konvento, kuris šiuo metu svarsto ES ateitį, veikloje ir dar daugelyje svarbių sričių ir sritelių.

Derybos su Europos Sąjunga nebuvo vien tik klasikinės politinės diplomatinės derybos, kuriose dvi pusės susitikę dėsto savo pozicijas, išsako siūlymus, išeina iš salės pasitarti ir vėl sėda derėtis. Derybos su ES buvo specifinės, kadangi Lietuvos derybininkai derėjosi ne dėl to, taikys ar netaikys Lietuva vienus

ar kitus ES teisės aktus, o **kaip** juos taikys – ar iš karto tapusi ES nare, ar vėliau – po pereinamojo laikotarpio. Derybose su ES dalyvavo daug įvairaus lygio valdininkų, kurie ruošė derybines pozicijas ir su Misijos Briuselyje darbuotojų pagalba „aiškinosi“ su ES pareigūnais. Čia diplomatai neapsiėjo be specialiųjų atašė, kurie gerai išmano tam tikras sritis, pagalbos. Suderinus pozicijas įvairiose valstybės gyvenimo srityse – nuo žemės ūkio iki švietimo, jas visas turėjo patvirtinti Vyriausybė, po to jos buvo teikiamos ES. Keletu atvejų tokia procedra kartojosi net keletą kartų. Europos Komisija bei šalys narės šias pozicijas išnagrino ir pateikė savo atsakymus. Taigi, darbas buvo daugialypis, vienu metu apėmė daugybę sričių ir tęsėsi beveik tris metus – nuo 2000 m. vasario mėnesio iki 2002 m. gruodžio, Kopenhagos viršūnių susitikimo, kurio metu buvo paskelbta apie dešimties šalių kandidačių, tame tarpe ir Lietuvos, pakvietimą tapti ES nare. Be to, Lietuva turėjo ir keletą specifinių problemų – tai ganėtinai komplikuoti Ignalinos AE uždarymo bei naujos tranzito tvarkos į Kaliningrado sritį klausimai. Abu jie buvo sėkmingai išspręsti: specialiuose protokoluose ES įsipareigojo finansuoti IAE uždarymą bei garantavo Lietuvos narystę Šengene. Šie protokolai bus Stojimo sutarties sudedamoji dalis. Lietuvos gyventojus turėtų džiuginti ir kitas derybininkų pasiekimas – iš Europos Sąjungos fondų skiriamų lėšų suma (vienam gyventojui) bus viena didžiausių tarp dešimties šalių kandidačių.

Kitais metais, pasirašius Stojimo sutartį, Misija pradės rengtis darbui Europos institucijose. Misija turės iš esmės persitvarkyti pagal šalių narių atstovybių modelį. Nuo narystės datos 2004 m. gegužės 1 d. ji nebesivadins Misija, o Nuolatine atstovybe prie ES. Per 2003 metus Misija palaipsniui transformuosis, bus suformuoti atskiri padaliniai, į Misiją atvyks naujų darbuotojų iš įvairių ministerijų, kurie turės dalyvauti ES institucijų darbe – tai yra, dalyvauti posėdžiuose stebėtojų statusu ir rengtis sėkmingam ir atsakingam atstovavimui institucijose Lietuvai tapus ES nare.

Lina Meištaitė
Misijos prie EB II sekretorė

Įspūdžiai iš stažuotės Europos Komisijoje

-You've been selected to do your stage at the European Commission! - šie žodžiai tarsi perkūnas nugriaudė vieną birželio popietę. Išties tai buvo gana netikėta naujiena, nors labai išsvajota ir laukta. Negalėjau tuo patikėti iki pat tos akimirkos, kai lėktuvo sparnai pradėjo skrosti dangaus platybes. Po kelių valandų ore jau klaidžiojau Briuselio gatvėmis ieškodama savo naujų namų. Turiu pripažinti, kad pirmieji įspūdžiai Briuselyje nebuvo itin puikūs - triukšmingos gatvės ir pilki pastatai atrodė išties niūriai ką tik ištrūkus iš rudenėjančio ir ramaus Vilniaus. Tačiau jau kitą dieną miestas atrodė kitaip - žali skverai, žaismingi pastatai centre - visa tai jau spindejo kitomis spalvomis.

Pirmos stažuotės dienos buvo išties pilnos įspūdžių - viskas atrodė įdomu ir neįprasta - nauji veidai, naujas darbas, nauja aplinka. Į Kongresų rūmus sugužėjo daugiau nei 600 Europos Komisijos stažuotojų - tiek laimingųjų, iš daugiau nei 6 tūkstančių norinčių, buvo atrinkta rudens penkių mėnesių stažuotei. Dauguma atrodė šiek tiek pasimetę, atsargiai tyrinėjo aplinką, bandė užmegzti pažintis ir susirasti naujų draugų. Tai kažkuo priminė pirmas dienas mokykloje. Dvi dienas trukusioje konferencijoje buvo informuojama apie Europos Sąjungą, daug dėmesio skiriant jos plėtrai, pristatyta ES institucijų veikla, o stažuotojų komitetas pateikė visą organizuojamų pramogų sąrašą. Savo sveikinimo kalba visus pradžiugino prezidentas R. Prodis. Po bendrų renginių prasidėjo darbas atskiruose sekretoriatuose ir tarnybose.

Vertimų tarnyboje, kur šiuo metu ir atlieku praktiką, iš viso yra 29 stažuotojai iš įvairių Europos šalių. Stažuotė tarnyboje prasidėjo įvadiniais seminarais ir paskaitomis apie Vertimų tarnybos darbo pobūdį ir priemones, o po jų mūsų laukė darbas atskiruose skyriuose. Kiekvienas iš mūsų gavome skirtingas užduotis - vieni buvo paskirti į vertimų skyrių, kiti - talkinti terminologams. Aš patekau į Terminologijos skyrių, kur sutikau

puikią vadovę Reginą Sarolea-Pauliukovaitę. Mano darbo tikslas - surasti žemės ūkio (konkrečiai: karvių kempinligės) terminų ir posakių atitikmenis lietuvių kalboje, kad vėliau vertėjai be ilgų ieškojimų galėtų surasti reikiamo termino vertimą į lietuvių kalbą. Šis darbas išties įdomus ir gana informatyvus - beieškant terminų tenka perskaityti begales įstatymų ir nutarimų, iš kurių galima daug ką sužinoti.

Stazuotojams organizuojami vizitai į Europos Tarybą, Europos Parlamentą, Žmogaus teisių teismą ir pan., kurių metu nušviečiama Europos institucijų veikla ir pagrindinės funkcijos. Be to, galima vietoje stebėti, kaip vyksta kasdieninis darbas plenarinių posėdžių metu.

Po darbo ir savaitgaliais gyvenimą pajvairina įvairios pramogos ir įdomus susitikimai. Dauguma stazuotojų yra susibūrę į įvairius komitetus, pavyzdžiui labdaringos veiklos, sporto, konferencijų ir kt. Be to, norintys vieni kitus moko užsienio kalbų. Stažuotės pabaigoje bus organizuojamos nacionalinės šventės, kurių metu visi norintys galės pristatyti savo tautos kultūrą ir tradicijas.

Ši stažuotė yra unikali galimybė ne tik teoriškai bei praktiškai susipažinti su Europos institucijų darbu, bet ir patiems bent maža dalimi prie jo prisidėti.

Jūratė Karvelytė

“Kaleidoskopas” yra Belgijos Lietuvių Bendruomenės valdybos nauja iniciatyva. Jis bus leidžiamas vieną kartą metuose.

Pirmojo “Kaleidoskopo” šaunūs bendradarbiai: Rita Gedvilaitė-Raes, Aurelija Goris-Norienė, Ramunė Januškaitė, Jūratė Karvelytė, Natalija Macevičiūtė-Vaessen, Lina Meištaitė, Vilma Narkutė, Regina Sarolea-Pauliukovaitė, Michael Roekaerts.

Numerį parengė: Kristina Bradaitytė-Roekaerts

BLB valdybos adresas
Ternesselei 33 V 2
2160 – Wommelgem
aurelija.noriene@pi.be